

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Иске Каразирек авыл жирлегенә Советы**

КАРАР

№6

Иске Каразирек ав.

«25» май 2017 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразирек авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә хакында

2003 елның 6 октябрдәгә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2007 2 мартындагы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы 25-ФЗ санлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәгә "Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 50-ТРЗ санлы закон нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразирек авыл жирлегенә Советы к а р а р и т т е:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Иске Каразирек авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (кушымта)).

2. 2014 елның 22 маендагы "Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразирек авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында "Нигезләмә хакында"гы Иске Каразирек авыл жирлегенә 14 санлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлегә карарны Иске Каразирек авылы, Совет ур., 12 адресы буенча урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм түбәндәгә веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>, түбәндәгә веб-адрес адрес буенча Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга: www.yutaza.tatar.ru.

4. Әлегә карар рәсми халыкка житкерелгәннән соң үз көченә керә.

Иске Каразирек авыл жирлегенә башлыгы:

Р.Р.Вәлиев

**«Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразирек авыл
жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмәнең жайга салу предметы

1. Әлеге нигезләмә «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Иске Каразирек авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба – авыл жирлеге) муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт үтү шартларын һәм жирлектәге муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели.

2. Әлеге Нигезләмә белән даими нигездә эшләүче депутатлар, жирлекнең сайлау органнары эгъзалары статусы билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

2. Жирлекнең муниципаль хезмәте

1. Жирлекнең муниципаль хезмәте-гражданның һөнәри эшчәнлеге, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында башкарыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Жирлектә муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм Татарстан Республикасының башка законнары, Ютазы муниципаль районының Иске Каразирек авыл жирлеге Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт турында Россия Федерациясе законнарының муниципаль хезмәт турындагы законнарда каралган үзенчәлекләре белән гамәлләре кагыла.

4. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

1. Муниципаль хезмәт жирлектә принципларга нигезләнә:

1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә аның узуының тигез шартларына, муниципаль хезмәткә тигез хокуклы булуына һәм аны узуның тигез шартларына, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эш;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлыгы;

4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүматның үтемлеге;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;

- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланышы;
- 9) үз вазыйфай бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

1. Муниципаль вазыйфа – Ютазы муниципаль районының Иске Каразирек авыл жирлеге Уставында каралган вазифа, жирле үзидарә органнары яки муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрән тәмин итү буенча вазыйфалар даирәсендә билгеләнгән.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органнарының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры

1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры жирле үзидарә органнары, тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре буенча классификацияләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында муниципаль вазифа биләүче затның вәкаләтләрән үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен гамәлгә куела торган муниципаль хезмәт вазыйфалары каралырга мөмкин. Муниципаль хезмәтнең мондый вазыйфалары күрсәтелгән затның вәкаләтләре вакытына хезмәт шартнамәсе төзү юлы белән муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан алмаштырыла.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрән исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлек, эзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә:

булу, югары белем өчен югары, төп һәм әйдәп баручы төркем вазыйфалары;

югары белем яки урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре

өчен;

2) муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына;:

муниципаль хезмэтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмэт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы кимендә биш ел;

муниципаль хезмэтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмэт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмэтнең әйдәп баручы вазыйфалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмэт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

Муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә әлеге статья максатларында тиешле вазыйфаи төркемнәр һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дүләт хезмәтенә башка төр вазыйфаларында шулай ук дүләт граждан хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

3. «Авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе)» муниципаль хезмэт вазыйфасына квалификация таләпләре арасында Урта һөнәри белем булу да карала ала.

8.1. Муниципаль хезмәткәрләренң сыйныф сәгәтьләре

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләренң һөнәри эзерлегә дәрәжәсенә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге сыйныф сәгәтьләре бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт Киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчегә-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучы - I, II яки III класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләренә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе турында" 2011 ел, 30 декабрь, 1088 нче карары

1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән озынлыкны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Сыйныф чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә III класслы класслы класс чины бирелә. Квалификацияне, эш стажын, профильне гыйльми дәрәжәне исәпкә алып, муниципаль хезмәткәргә II класслы класслы класс чины бирелергә мөмкин.

Федераль дүләт хезмәтенә класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, дүләт граждан хезмәтенә класслы чины яки муниципаль хезмәтнең квалификация разряды

булган гражданны муниципаль хезмәткә алганда, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Әгәр күрсәтелгән класслы чин федераль дәүләт хезмәтенә, дипломатик рангның, хәрби яки махсус исемнең, дәүләт граждан хезмәтенә класслы чиннан яисә муниципаль хезмәтнең квалификация разрядынан түбәнрәк булса, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәткәрдә күрсәтелгән класслы чиннан яисә тиешле класслы квалификация разрядынан ким булмаган класслы чин яисә тиешле класслы квалификация разрядынан ким булмаган класслы чин бирелергә мөмкин, әмма ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфалары бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт хезмәтенә тиешле класслы чинда, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, дәүләт граждан хезмәтенә класслы чинда, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4. Беренче сыйныф чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

5. II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт секретаре һәм референты класслы чиннарда булуның минималь сроклары бер ел, II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт киңәшчәсе һәм муниципаль киңәшчә - ике ел, II һәм III сыйныфларда гамәлдә булган муниципаль киңәшчә - өч ел тәшкил итә.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчәсе, муниципаль киңәшчә һәм I класслы гамәлдәге муниципаль киңәшчәнең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчәргәндә яисә бүләкләү тәртибдә булырга мөмкин.

6. Бирелгән класслы чинада булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен Класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиннан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

8. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

9. Муниципаль хезмәттәге аерым аерым аерымлыктар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) әлеге статьяның 5 өлешендә тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт чыкканчыга кадәр, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да соңга калмыйча - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел.;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә торган класслы чиннан бер баскычка югарырак - муниципаль хезмәт вазыйфаларының турыдан-туры югары төркеме чикләрендә.

10. Муниципаль хезмәткәргә вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләп куйганда, аның алдагы класслы чиндә булу вакыты чыккан булса, чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә керүче муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәндә, ул элегрәк биләгән хезмәткә караганда, әлеге Нигезләмәнең 8.1 маддәсе нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

11. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль

хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

12. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар жирле үзидарәнең теге Уставы яисә башка муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан, муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органы житәкчесе тәкъдиме буенча бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карар, әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;

2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алып, барлык кирәкле документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына класслы чин бирелгәндә - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә.

15. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

16. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә кертелә.

3. Хокукый нигезләмә

муниципаль хезмәткәрнең жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлеге.

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1. Муниципаль хезмәткәргә-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмәүче һәм жирлекнең жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

11. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклы.:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү.;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирлекнең жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен.;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү.;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да кертәп, берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертәп, аларны бозу очраklары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфай инструкция нигезендә вазыйфай бурычларны үтәргә;

3) вазыйфай бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;

4) жирле үзидарә органнарында эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфай инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә.;

5) вазыйфай бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләренә тәшкит итүче белешмәләрен, шулай ук вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрен, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылучы белешмәләрен таратырга.;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфай бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләрен тапшырырга.;

9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен үтәргә, йөкләмәләрен үтәргә, тыюларны бозмаска; 11) үзенең турыдан-туры начальнигына мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган вазыйфай бурычларын үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль

хезмәткәр әлеге йөкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

3. Муниципаль хезмәткәр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына аны коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы.

4. Коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычы булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 3 өлешендә каралган вазифа (хезмәт) вазыйфаларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә башка төр жаваплылыкка тартуға китерә торган хокук бозу булып тора.

4. Яллаучы (эш бирүче) вәкиленә муниципаль хезмәткәрне коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә.

12. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

1. Граждандан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый.:

1) аны закон көченә кергән судның эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшкә сәләтсез карары белән тану.;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;

3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждандан дәүләт вазыйфасын биләүгә дегъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләрне куллануга бәйлә булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу;

5) әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазифага турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйлә булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү берсененң турыдан-туры буйсынуына яки аларның берсененң контрольдә тотуына бәйлә булса, жирлек башлыгы белән (ата - аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апалар, шулай ук бертуганнар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатынның балалары);

6) Россия Федерациясе граждандыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил граждандыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы.;

7) муниципаль хезмәткәр чит ил гражданы булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклардан тыш, чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки белә торып ялган белешмәләр бирү;;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы тору турында»гы 273-ФЗ санлы Федераль законда (алга таба - «коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләр яки муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яки тулы булмаган белешмәләр тапшырмау;

10) әлеге Нигезләмәнең 14.1 маддәсендә каралган мәгълүматларны тапшырмау;

11) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләр булмаса, чакыру комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясенә тиешле субъектының чакыру комиссиясенә шикаят бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясенә күрсәтелгән бәяләмәгә карата шикаяте буенча карары судка шикаят белдерелсә, - суд карары законлы көчкә кергән көннән соң 10 ел дәвамында, күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) чакырылыш гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча Россия Федерациясенә тиешле субъекты комиссияләре бозылмады.

2. Граждани муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яше - 65 яшкә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

13. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйлә рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;;

3) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә, коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш); башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жылышында (сәяси партиядән тыш) катнашу; әлеге коммерцияле булмаган оешмалар белән идарә итүдә (сәяси партиядән тыш) Бердәм башкарма орган буларак яисә аларның коллегияль идарә итү органнары составына керү яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән (федераль законнарда каралган очраклардан тыш, оешма белән идарә итүдә катнашу Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле үзидарә органы исеменнән гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш);

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга;;

5) вазыйфаи хәлгә бәйлә рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждани кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш, тапшырыла. Беркетмә

чарасына, хезмэт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүлекне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

6) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, чыгарга.;

7) вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

8) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

9) эгәр бу вазыйфага кермәсә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, ачыктан-ачык әйтүләргә, фикерләргә һәм бәяләүләргә юл куярга.;

10) жирлек башлыгының язма рәхсәтәннән башка элге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек итү керсә, мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясе, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифай нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга;

12) үз вазыйфаларын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мөнәсәбәтне гавами белдерергә;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә.;

14) хезмәт бәхәсләрен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктату;

Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәр, эгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рәхсәтәннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, эгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгыльләнәргә.

2. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучы, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуклы түгел. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый, эгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәр, эгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле

булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән эштән киткәннән соң ике ел дәвамында, федераль законнарда каралган очракларда, муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә, оешмада хезмәт килешүе шартларында, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, эшне башкарырга хокуклы түгел.

13.1. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу

1. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән «мәнфәгатьләр каршылыгы» төшенчәсе кулланыла.

2. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызыксыну» төшенчәсе кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яки хезмәт хәлен үзгәрткәндә, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликтын барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары, пайлары) мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр конфликтын яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын кабул итү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7. Ул үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яки жайга салуга китерә яки китерә ала торган, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат ителүенә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышының гомуми принципларын үтәүне тәмин итү һәм жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнә торган тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

13.2. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;

2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска.;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлегенә юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

14. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданнар, әлегә вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүмат бирергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ санлы Федераль законда һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәдәгә 230-ФЗ санлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла., муниципаль хокукый актлар белән.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләренә тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып саналса.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъвалаучы гражданның тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның тарафыннан тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу, алар тарафыннан «коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларны үтәү турындагы таләпләргә үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданның, әлеге вазыйфаларны биләүче (ир белән хатын) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жиберелә.

10. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дөгъва итүче гражданның һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесенә) үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыралар.

11. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә.

12. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

13. Әлеге статьяның 12 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә әлеге Федераль закон, 2012 елның 3 декабрдәге "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында"гы 230-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вазыйфаларын, чикләүләргә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын үтәмәгән очракта, 2013 елның 7 маендагы "Аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертәмләр) ачуны һәм аларга ия булуны тыю турында"гы 79-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләргә сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга", Россия Федерациясе субъектының

югары вазыйфай заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның жирле үзидарә органына башка дисциплинар түләтүне куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә., вәкаләтле вәкил тиешле карар кабул итәргә, яки судка мөрәжәгать итәргә тиеш.

14.1 "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат тапшыру

1. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданин булган "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге сайтлар һәм (яки) сайтларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы вәкиленә тапшырыла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданин-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очраklarыннан тыш.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы гражданның тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы вәкиле карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачылар һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерәләр.

4. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе.

15. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр сыйфатында әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән шартлар булмаганда, гражданның керергә хокукы.

2. Гражданның муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

5) Мәгариф турында документ;

6) Мәжбүри пенсия иминиятенен иминият таныклыгы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданның һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кәргән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) әлеге Нигезләмәнең 14.1 мaddәсендә каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

3. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә граждан муниципаль хезмәткә кәргәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Федераль законнар белән гражданга муниципаль хезмәткә кәргәндә бирелә торган белешмәләргә тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

4. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

5. Граждан муниципаль хезмәткә керү хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзәнчөлөкләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, шулай ук жирлек уставы һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очракларда, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү конкурс нигезендә башкарыла.

7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль район башлыгы тарафыннан раслана.

9. Муниципаль хезмәт узу муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә чагыла.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразирек авыл жирлегә башлыгы тарафыннан раслана.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә Конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзелүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәрү тәртибе аның шартларын, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләргә, шулай ук хезмәт килешүе проекты конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Жирлектә конкурс комиссиясе эгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

17. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;

2) 60 яшькә житкәннәр;
3) йөкле хатын-кызлар;
4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускта яисә бала карау буенча отпускта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килмәве яки туры килмәве турында Карар Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ә кирәк очракта аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында киметү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында Карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жиберү турында тәкъдимнәр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлегенә булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хокукый акт белән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына 4 нче кушымта нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә раслана.

18. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазифа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә – эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлегенә жайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен жаваплылыгы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмэткэр идарэ итү һәм башка карарлар мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмэткэр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарэ итү һәм башка карарлар проектларын эзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) биләп торган муниципаль хезмэт вазыйфалары буенча карарлар проектларын эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты, башка жирле үзидарэ органнарының муниципаль хезмэткэрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үзләренең вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле муниципаль хезмэткэрнең хезмәттәшлек итү процедуралары.

3. Вазыйфай инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмэткэрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмэткэрнең вазифа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки кадрлар резервына керткәндә, аттестация үткәргәндә һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмэткэрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

19. Муниципаль хезмэткэрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмэткэр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы.;

3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 маддәләрендә билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү;

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмэткэрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмэткэрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

5. Эш вакыты һәм ял вакыты

20. Эш вакыты

Муниципаль хезмэткэрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

21. Муниципаль хезмэткэр ялы

1. Муниципаль хезмэткэргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмэткэрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

3. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшлэгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъекты законнарында каралган очракларда бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен түләү торган өстәмә отпуск бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә.

6. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү.

23. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

25. Муниципаль хезмәт стажы

22. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфай оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай окладынан, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган акчалата керем рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;

2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;

3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр.;

4) айлык акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукый актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалау (юридик эш өчен өстәмә)кәргән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү.;

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай окладка айлык өстәмә;

4)Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай окладка айлык өстәмә.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфай окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфай окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

4. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дэвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бэйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлык белән бэйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бэйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәмин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә, мәжбүри дүүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дүүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Муниципаль хезмәткәргә законнар, әлеге Нигезләмә нигезендә хезмәт командировкаларына, муниципаль хезмәткә кабул итүгә, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчүгә, башка жиргә муниципаль хезмәткә жиберелүгә бэйле чыгымнар һәм башка компенсацияләр түләнә, шулай ук моңа бэйле транспорт чыгымнары һәм торак өчен түләү чыгымнары каплана.

3. Муниципаль хезмәткәргә, аның муниципаль хезмәт үтү шартларына бэйле рәвештә, хезмәт транспорты бирелә яисә хезмәт максатларында, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә шәхси транспортны куллануга бэйле чыгымнар каплана.

4. Жирле үзидарә органын бетергәндә яисә аның штатын кыскартканда (муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскартканда) муниципаль хезмәткәргә, шул ук жирле үзидарә органында эш бирү мөмкин булмаган очракта, аның һөнәрен, квалификациясен һәм элек биләгән вазыйфасын исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы тәкъдим ителергә тиеш.

5. Билгесез срокка хезмәт шартнамәсе төзегән муниципаль хезмәткәргә эшкә урнашу мөмкинлеге булмаганда, һөнәри янадан әзерләү (янадан квалификацияләү), муниципаль хезмәт вазыйфасын эштән азат ителгәнчегә кадәр биләп торган акчаны һәм өзлексез хезмәт стажын саклап калу, шулай ук муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасын биләү мөмкинлеген бирү гарантияләнә.

6. Муниципаль хезмәткәргә шулай ук оешма юкка чыгуга, хезмәткәрләр саны яки штаты кыскаруга бэйле рәвештә эштән азат ителгән очракта хезмәткәрләр өчен хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка гарантияләр дә бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәрләр өчен гарантияләр бирүгә бэйле чыгымнар, әгәр федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, жирлек бюджеты хисабына башкарыла.

24. Муниципаль хезмәткәрне пенсия белән тәмин итү

1. Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарә органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль

хезмәткәрләр, әлеге статьяның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге нигезләмә (алга таба - тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия) нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алырга хокуклы:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә аның озынлыгы тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы булу;

2) әлеге Нигезләмәнең 1 өлешендәге 1 һәм 2 пунктларында, 29 маддәсендәге 2 өлешенәң 3 пункттындагы «е» пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 маддәсендәге 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда 10 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу;

3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңгы биләгән вазыйфасыннан азат итү һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат итү каралган нигезләр буенча:

а) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенәң 1 һәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне судның эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә сәләтле карары белән танылган очракта); б) Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 83 маддәсендәге беренче өлешенәң 1-3, 5 һәм 7 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерү яисә сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү очрагында, 77 маддәсендәге беренче өлешенәң 7-9 пунктлары, 81 маддәсендәге беренче өлешенәң 1-3 пунктлары, 83 маддәсендәге беренче өлешенәң 2, 5 һәм 7 пунктлары белән. 1.1. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенәң 1 пункттында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләре вакыты тәмамлануга бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен, муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган вазыйфаи затның вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очрактардан тыш), 77 маддәсендәге беренче өлешенәң 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 81 маддәсендәге беренче өлешенәң 3 пункты нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алырга хокуклы, әгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән вакытка алар «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 маддәсендәге 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшыкә житсәләр, йә аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясә яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясә билгеләнгән. 1.2. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенәң 1 пункттына, 2 пунктларына (муниципаль вазыйфаны биләгән затның вәкаләтләре вакыты бетүгә бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен хезмәт шартнамәсенәң 2 пункттына (вазыйфасы гамәлгә куелган) турыдан-туры гамәлдә булу-булмауны тәмин итү өчен, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат ителгәндә, муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 3 пункттында каралган нигезләр буенча (муниципаль хезмәткәрне, 5(дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайланма эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 77 маддәсендәге беренче өлешенәң 8 һәм 9 пунктлары, 81 маддәсендәге беренче өлешенәң 1 һәм 2 пунктлары, 83 маддәсендәге беренче өлешенәң 2, 5 һәм 7 пунктлары белән эштән азат ителгән вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә хокук алуга карамастан, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 маддәсендәге 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшыкә житкәч йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясен яки инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

3. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булганда, муниципаль хезмәткәрнең

айлык акчалата керемнең 20 проценты күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажының һәр тулы елы өчен күрсәтелгән стаждан тыш тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия айлык акчалата керемнең 3 процентына арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата керемнең 50 процентыннан артмаска тиеш.

4. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләменнән артмаска тиеш.

5. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмәт туктатылган көндә яисә аларга картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшкә житкән көндә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата керемнән яки муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның теләге белән исәпләнә. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү сорап мөрәжәгать иткән вакытта муниципаль хезмәтнең күрсәтелгән вазыйфаларын юкка чыгарган очракта, акчалата керем күләме шул ук яисә аңа тинләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәлләге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәлләген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

6. Айлык акчалата керем составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфай оклад һәм тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә, муниципаль хезмәтнең аерым шартлары, сыйныф чины өчен, профильле гыйльми дәрәжә өчен кертелә. Шул ук вакытта муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә кадәр 6 айдан да иртәрәк билгеләнмәгән күләмдә кертелә. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен исәпләгәндә әлегә өлеш нигезендә исәпкә алына торган айлык түләүләр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белән, айлык акчалата керем составына кертелә.

7. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләү граждан гаризасы буенча, шул исәптән әлегә пунктның 1 өлеше нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукына ия электрон документ рәвешендә башкарыла.

8. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага кушымта итеп бирелә:

1) паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ күчермәсе, яше, гражданлыкка каравы;

2) хезмәт кенәгәсенең күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм әлегә Нигезләмәнең 26 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;

3) тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затның вазыйфай оклады һәм айлык түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләү датасы булырга тиешле муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлегә күләме турында белешмә.

Әлегә пунктның 9 өлешендәге 1-3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре тапшырыла, документларны кабул иткәндә алар күчермәләре белән аерыла һәм мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

9. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсия яшәү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү, аны китерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки яшәү урыны буенча, пенсия эше һәм теркәлү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннән читкә даими яшәү урынына чыгучы (житкән) затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон

документ формасында, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килүче көннән дә иртәрәк билгеләнә һәм түлә, һәм әлегә статьяның 2 өлешендә каралган шартлар үтәлми.

11. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлегә статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаны биләгән очракта, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән туктатыла.

Әлегә затларны әлегә вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия элеккеге шартларда яисә аларның гаризасы буенча, шул исәптән электрон документ рәвешендә дә, пенсия янадан Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, районның жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңгы вазыйфасы буенча билгеләнә.

12. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме, әлегә пунктның 4 өлешендә билгеләнгән кагыйдәләргә үтәп, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча акчалата түләүнең үзәкләштерелгән тәртибендә картлык (инвалидлык) буенча хезмәт пенсиясе күләмен арттыру яки үзгәртү индексына исәпләнелә.

Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен янадан исәпләү шулай ук билгеләнгән тәртиптә пенсионер гаризасы буенча дәүләт хезмәте стажы озынлыгын үзгәрткәндә, әлегә статьяның 4 һәм 5 өлешләре нигезендә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен янадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числосыннан башкарыла. Гариза аларга мондый янадан исәпләү өчен кирәкле документларны бер үк вакытта тапшыру шарты белән кабул ителә.

13. Эгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, әлегә кодекс нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия һәм дәүләт граждан хезмәткәренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) матди тәэминат, инвалидлык буенча пенсия (инвалидлык буенча иминият пенсиясеннән тыш), картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) өстәмә түләү, картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясеннән тыш, картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенә башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары законнары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия яисә аның телгә буенча бүтән түләү түлә.

14. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияләргә билгеләү, янадан исәпләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәrlәренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү һәм түләүгә гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

15. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияне түләү, аны китерү, пенсиядән тотып калу, эгәр әлегә Кодекста башкасы каралмаган булса, иминият пенсиясеннән түләү, китерү һәм тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

16. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә сорап мөрәжәгать итү, пенсия күләмен билгеләү һәм янадан исәпләү, пенсия түләү, Пенсия документациясен алып бару, гамәлдәге законнарда каралган үзгәрткәннәрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәrlәренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

17. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гаилә әгъзалары

федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыручысын югалткан очракта пенсия алу хокукына ия.

25. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) даими (штат) нигезендә эш чоры кертелә.:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Бу чакта 2006 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чоры муниципаль хезмәт стажына кертелә;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) әлеге пунктның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл Советларында, халык депутатларының һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлап алуларда, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукын бирүче;

5) хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Янгынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшлэгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларда) ;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлегендә билгеләнә торган федераль Салым полициясе органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органнары хезмәткәрләренен вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләренен вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлеге органына сайланган (сайланган) хезмәткәрләр биләгән вазыйфаларны да кертеп, дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр биләгән вазыйфалар;;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан.

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен, муниципаль хезмәт стажына түбәндәге тәртиптә кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очраklarында эшләү (хезмәт итү) чоры;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчы, бу вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә кертү очраklarында эш (хезмәт) чоры;

3) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр биләү чорлары;

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, башка дәүләт идарәсе органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан Республикасы Президенты;

д) Татарстан Республикасы вәкилләкләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнең жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халык депутатлары Советларында, районнар, республика әһәмиятендәге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзек сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары;

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнең башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халык депутатлары;

в) Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнә торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләр өчен муниципаль хезмәт вазыйфалары сакланып калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгын билгеләү һәм федераль законнарда, әлеге кодекс һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләргә билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 маддәсендәге 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук 2004 елның 27 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт граждан хезмәте турында» 79-ФЗ

санлы Федераль законның 54 маддәсендәге 2 өлеше нигезендә граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына) вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына).

26. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, чакырылыш буенча гражданнарның хәрби хезмәттә урнашу вакытыннан тыш, календарь тәртибендә башкарыла, ул ике эш көне эчендә хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә хезмәт (эшләр) чоры суммалаша.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелергә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дәрәҗә булмаган яки төгәл булмаган белешмәләр булган очрактарда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

4. Хәрби хезмәт, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәттәге исемлекләр белән раслана ала.

5. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган, муниципаль хезмәт стажын раслаучы документлар нигезендә, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә бүләкләү. Муниципаль хезмәткәрләргә дисциплинар җаваплылыгы

27. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфай бурычларын намуслы һәм нәтиҗәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;

3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Әлеге маддәнең 1 өлешендә каралган бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

27.1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне азат ителгәндә муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә киткәндә муниципаль хезмәт стажы булган очракта, муниципаль хезмәт стажы булган очракта, аның эштән азат ителгән көнгә биләнгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлегенең 5 тапкыр күләмендә бер тапкыр бирелә торган бүләкләү түләнә, аның озынлыгы тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә билгеләнә, һәм муниципаль хезмәтнең һәр тулы елы өчен 0,5, әмма муниципаль хезмәткәрнең акчалата кеременең 10% тан да артмаган күләмендә түләү.

Муниципаль хезмэт стажы элге Нигезлэмәнең 25 маддәсе нигезендә муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткән көнгә билгеләнә.

2. Бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү күләмен билгеләгәндә исәпкә алына торган айлык акчалата керем составына вазыйфай оклад, класс чины өчен өстәмә, муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен өстәмә (катлаулылык, киеренкелек, махсус эш режимы), муниципаль хезмәттә тиешле еллар эшлэгән өчен өстәмә, ай саен акчалата бүләкләү һәм башка айлык түләүләр кертелә. - муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә кадәр 6 айдан да ким булмаган күләмдә муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка өстәмә; Айлык акчалата керем составына шулай ук ел саен түләнә торган отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләүнең 1/12 күләме дә кертелә.

3. Жирле үзидарә органы житәкчесе күрсәтмәсе элге Нигезләмәдә каралган бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкне түләү турында бер үк вакытта тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгу сәбәпле, муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү турында боерык чыгара.

4. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк жирле үзидарә органы тарафыннан түләнә, анда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгәнче турыдан-туры хезмәт итә.

5. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгу сәбәпле, бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк 1 тапкыр түләнә. Гражданны тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыккач һәм аннан соң муниципаль хезмәт туктатылгач, элге карарда каралган бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк кабат түләнми.

6. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү жирлекнең жирле бюджетыннан түләнә.

28. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәргә үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын (дисциплинар гамәл) үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрне муниципаль вазифага билгеләргә хокукы булган житәкче тарафыннан дисциплинар жәза биреләргә мөмкин:

1) кисәтү;

2) шелтә;

3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар жинаятькә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштереләргә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүне куллану, шикаять бирү һәм исәптән төшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

4. Муниципаль хезмәткәр гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозуга китерә торган гамәлләре яки гамәл кылмаулары өчен федераль законда каралган жаваплылык тотта.

28.1. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында элге Федераль законда, 2008 елның 25 декабрәндәге «Коррупциягә каршы тору турында»гы 273-ФЗ санлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен элге Нигезлэмәнең 28 маддәсендә каралган түләтүләр салына.

2. Муниципаль хезмәткәр элге Нигезлэмәнең 13.1 һәм 14 маддәләрендә билгеләнгән хокук бозу очракларында ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат ителәргә тиеш.

3. Элге Нигезлэмәнең 13.1, 14 һәм 28 маддәләрендә каралган түләтүләр яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә җибәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Әлеге Нигезләмәнең 13.1, 14 һәм 28 маддәләрендә каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аның авырлыгы, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфай бурычларын үтәүнең алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

5. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге статьяның 1 яки 2 өлеше күрсәтелә. 6. Әлеге Нигезләмәнең 13.1, 14 һәм 8 маддәләрендә каралган түләтүләр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында кодексы белән билгеләнгән тәртиптә һәм сроklarда кулланыла.

8. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

29. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр эзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын эзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) җирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklarын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләргә дәрәҗәләнгән тикшерүне оештыру, шулай ук дүрләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 12 статьясында һәм башка федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чикләүләрне үтәүне тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

29.1. Муниципаль хезмэткэрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмэткэрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмэткэрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәкле һәм конкрет муниципаль хезмэткэргә кагылышлы мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмэткэрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмэт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртелергә тиеш.

30. Муниципаль хезмэткэрләр реестры

1. Авыл жирлеге башкарма комитетында, шул исәптән электрон чыганаclarда, муниципаль хезмэткэрләрнең шәхси мәгълүматлары нигезендә төзелә торган муниципаль хезмэткэрләр реестры алып барыла.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмэткэрләр реестрлары, тулаем алганда, жирлек муниципаль хезмэткэрләрнең жыелма реестрын барлыкка китерә.

2. Муниципаль хезмэткэрнең сәяси һәм дини кирәклегә, аның шәхси тормышы турында белешмәләр жыю һәм шәхси эшкә һәм реестрларга кертү тыела.

Муниципаль хезмэткэрләрнең шәхси эшләр алып бару һәм саклау, муниципаль хезмэткэрләр реестрын алып бару шәхси эшләр алып бару һәм саклау, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмэткэрләре реестрларын алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмэткэр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмэткэрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмэткэр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмэткэрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кәргән суд карары белән аның вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмэткэр үлем (һәлак булу) көненнән яки суд карары законлы көченә кәргән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмэткэрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

31. Муниципаль хезмэткэрләрнең кадрлар резервы

1. Муниципаль хезмэткэрләр реестрларын һәм муниципаль хезмэткэрләрнең (гражданның) кәргән гаризаларын исәпкә алып, муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен жирлекнең Кадрлар резервы конкурс нигезендә төзелә.

Кадрлар резервы урнаштыру өчен булдырыла:

1) жирлекнең жирле үзидарә органында вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмэт вакантлы вазыйфасы;

2) жирлекнең башка жирле үзидарә органында вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмэт вакантлы вазыйфасы.

Муниципаль хезмэткэрне (гражданины) муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмэткэрне (гражданины) жирлекнең кадрлар резервына кертү шәхси эшкә тиешле язма һәм муниципаль хезмэткэрнең хезмэт эшчәнлеген раслаучы башка документлар белән жирлек башлыгы акты белән рәсмиләштерелә.

Муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасы кадрлар резервында торучы жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча кадрлар резервында торучы муниципаль хезмэткэрлэргә (гражданның) биләнә.

Кадрлар резервында торучы муниципаль хезмэткэр (гражданның) тарафыннан тәкъдим ителгән вазыйфадан баш тартканда вакант вазыйфасы билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән.

Муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфаларына кадрлар резервы турында нигезләмә жирлекнең муниципаль хокукый акты белән раслана.

32. Муниципаль хезмэт өчен кадрлар әзерләү

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары

нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, килешү нигезендә, муниципаль хезмәт өчен гражданның эзәрләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба үтү бурычы белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә муниципаль хезмәт үтү буенча йөкләмәсен күздә тотат.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында оештырыла торган Конкурс комиссиясе тарафыннан уздырыла.

5. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурс үткәрү турында мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган массакуләм мәгълүмат чарасында һәм жирле үзидарә органының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында әлеге конкурсны үткәрү датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

6. Әлеге маддәнең 5 өлешендә каралган конкурсны үткәрү турындагы мәгълүматта гражданның тарафыннан укулар тәмамланганнан соң алмаштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазифаларга квалификация таләпләре; әлеге статьяның 8 өлеше нигезендә конкурстка тапшырыла торган документлар исемлегә; аларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны үткәрү датасы, урыны һәм тәртибе, шулай ук башка мәгълүмати материаллар күрсәтелә ала.

7. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурста катнашу хокукына Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм көндөзгә уку формасы буенча беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белем алучы гражданның ия. Күрсәтелгән конкурста катнашучы гражданин муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге статьяның 14 өлешендә каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

8. Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданин жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото кушымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә керүче гражданның бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото кушымтасы белән;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурстка килгәч шәхсән тапшырыла);

4) хезмәт кенәгәсенә күчермәсе яисә гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегә моңарчы башкарылмаган очрактан тыш);

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданның муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданин беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән урта һөнәри яки югары белем алуын раслый торган, шулай ук үзләштерә торган мәгариф программасы турында (һөнәр, белгечлек яки эзәрлек юнәлеше), гражданин тарафыннан уку планы нигезендә арадаш аттестацияләр узган нәтижеләре турында, аларның белем бирү оешмасының уставында һәм эчкә тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү турында белешмә.

9. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча, әлеге статьяның 8 өлеше нигезендә гражданин тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырылырга мөмкин.

10. Конкурс комиссиясе претендентларны әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижеләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карары буенча конкурс процедуралары индивидуаль эңгәмә, анкеталау, тест, язма биремнәр һәм федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукый актларга каршы килми торган башка процедураларны күздә тотат ала.

11. Конкурс комиссиясе утырышлар үткәрә һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү өчен муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә максатчан белем алу турында шартнамә төзү турында Карар кабул итә.

12. Конкурста катнашкан гражданнарга аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә язма рәвештә хәбәр ителә.

13. Конкурста катнашу (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемент чаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйле чыгымнар гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

14. Максатчан укуын тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү срогы максатчан уку турында шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок дәвамында жирле үзидарә органы максатчан уку турында шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм күрсәтү чараларын биргән, әмма биш елдан да артмаган сроктан ким булмаска тиеш.

15. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм жаваплылыгы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан уку турында шартнамә белән билгеләнә.

16. Максатчан уку турында килешү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

17. Максатчан уку турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау

33. Муниципаль хезмәтне финанслау

1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр законнарда башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү чыгымнарын, аларның пенсия белән тәмин ителешен, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы

ТИЕШЛЕ ЕЛЛАР ЭШЛӘГӘН ӨЧЕН ПЕНСИЯ БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

Пенсия билгеләү елы хезмәт стажы	Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү стажы
2017	15 ел 6 ай
2018	16 ел
2019	16 ел 6 ай
2020	17 ел
2021	17 ел 6 ай
2022	18 ел

2023	18 ел 6 ай
2024	19 ел
2025	19 ел 6 ай
2026 һәм аннан соңгы еллар	20 ел